

VLAS

BERICHTEN

VERANTW. UITGEVER :
C. VLAEMYNCK
BIEZENHOF 22
8790 WAREGEM

POSTKANT. VAN AFGIFTE :
8500 KORTRIJK MAIL

JAARGANG 2012

Nr. 12   28 september

INHOUD

- Sectoranalyse van de Belgische vlasvezelbereiding..... 1
- De vlasmarkt 5
- Le marché du lin 6
- Het eerste internationaal congres van de CELC..... 7
- La CELC organise son premier congrès international..... 9
- Belgisch vlasareaal stabiliseert . 10
- Stabilisation de la surface de lin belge..... 10

ALGEMEEN BELGISCH
VLASVERBOND vzw
OUDE-VESTINGSTRAAAT 15
8500 KORTRIJK
P.N. 000-0120391-14
TEL. 056/23 05 10
FAX 056/22 79 30
E-mail : info@vlasverband.be
www.vlasverband.be

Sectoranalyse van de Belgische Vlasvezelbereiding (43)

In onze sector wordt de situatie in veel gevallen niet geëvalueerd per kalenderjaar, maar per campagne, omdat dit beter aansluit bij de verwerking van een bepaalde oogst. Zo zullen wij hier binnenkort de balans opmaken van de verkoopresultaten voor het verkoopseizoen 2011/2012.

Ook onze sectoranalyse volgt deze periodiciteit, en kadert in de afsluiting van een werkjaar. Met deze bevraging, die deze zomer al voor de 43ste keer werd georganiseerd, willen wij onze informatie over de structuur van de strovlasverwerkende bedrijven in ons land actualiseren, en de recentste ontwikkelingen toetsen aan de trends die zich de afgelopen decennia zijn gaan aftekenen.

De uitslag van onze enquête draagt onvermijdelijk de sporen van de conjuncturele situatie op de markt en de fysionomie van een bepaalde oogst. Vooral de tewerkstelling en de bedrijfsinvesteringen blijken op dat vlak bijzonder gevoelig. Die wetenschap indachtig, hoeft het ons niet te verwonderen dat, in het kader van de productiematiging met het doel het marktevenwicht te herstellen, de laatste jaren op menig vlak een relatief lage score werd opgetekend.

De resultaten die wij hieronder en in een volgende editie voorstellen, hebben voornamelijk betrekking op de verwerking van de oogst 2011. Bij onze vooruitblik vorig jaar waarschuwden wij al voor de impact van deze memorabele groei op de onderzoeksresultaten. Uiteindelijk viel de 'schade' op het eerste gezicht nog mee, al dient het gezegd dat sommige cijfers geen juiste waardemeter zijn voor de realiteit. Zo registreren wij bijvoorbeeld alleen de verwerkte hectaren in plaats van het verwerkte volume strovlas. Dat het aantal arbeidsplaatsen relatief stabiel bleef, zegt ook niets over de bezettingsgraad van de zwingelinstallaties. Door de beperkte aanvoer aan grondstof, werd immers in veel bedrijven de arbeidsduur gevoelig herleid, terwijl de nodige inspanningen werden geleverd om de ervaren werkrachten aan boord te houden.

Hetzelfde relatief positieve nieuws kunnen wij spijtig genoeg niet melden met betrekking tot de bedrijfsinvesteringen. Deze namen in 2011 opnieuw een forse duik.

Wij wagen ons niet aan een voorspelling voor deze campagne 2012/2013. De nieuwe oogst levert alleszins voldoende grondstof om de bezettingsgraad van de installaties terug op te voeren, maar voor de marktsituatie zou dit beslist geen goede zaak zijn.

**DRIEWEKELIJKS INFORMATIEBLAD
VOOR DE VLASSECTOR**

46 antwoorden verwerkt

Net als bij onze rondvraag vorig jaar, konden wij ook nu 46 ingevulde vragenlijsten verwerken. Toch is het bevroegde bedrijvenbestand niet identiek hetzelfde. Een bedrijf dat ons vorig jaar zijn antwoorden schuldig bleef, is er nu wel bij, terwijl zich voor een ander bedrijf precies de omgekeerde situatie voordoet. In de loop van het voorbije jaar zijn enkele bedrijven ook overgegaan op de jongere generatie.

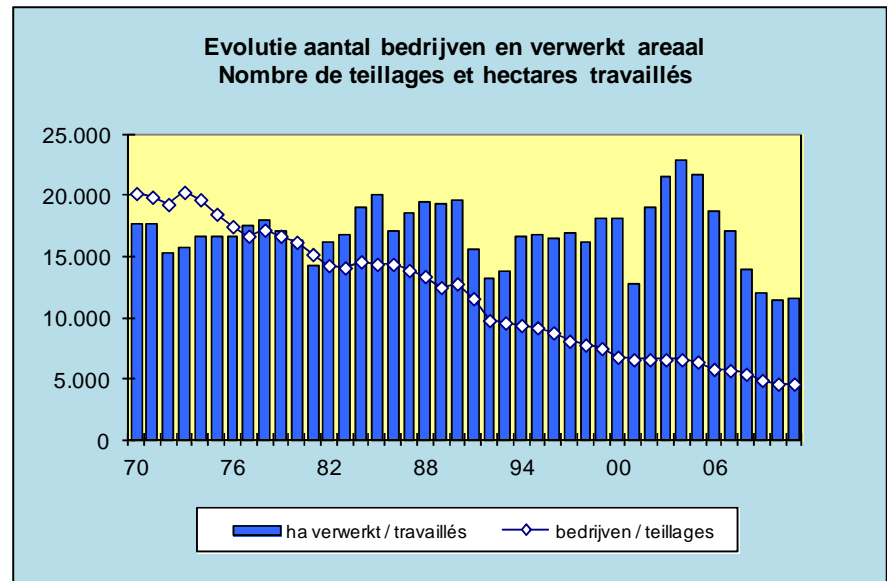
Gezien tegen de achtergrond van de voorbije decennia, is een stabilisering van het aantal bedrijven eerder uitzonderlijk. Tijdens de eerste jaren na de jongste eeuwwisseling was dat ook al voor een langere periode het geval. Zoals de grafiek hiernaast aangeeft, worden de ruim vier decennia onderzoek echter getekend door een vrijwel continue uitdunning van het aantal vlassers.

Ook al zijn om uiteenlopende redenen enkele - meestal kleinere - bedrijven niet in dit onderzoek opgenomen, toch mogen wij stellen dat het beeld dat wij hieronder toelichten representatief kan worden genoemd voor de situatie van de Belgische Vlasvezelbereiding medio 2012.

1. Strovlasbevoorrading en -verwerking

1.1. Verwerkt areaal

Net als tal van andere sectoren, waaronder de landbouw, heeft ook de vlasindustrie de voorbije decennia het voorwerp uitgemaakt van een duidelijke

lijke schaalvergroting van de bedrijven. Dit verklaart waarom, zoals uit bovenstaande grafiek duidelijk blijkt, de daling van het aantal bedrijven niet leidde tot een evenwaardige inkrimping van het verwerkte areaal. Terwijl, vergeleken met de beginjaren van onze sectoranalyse, het aantal verwerkings-eenheden met 77% is gedaald, blijft de terugval van het verwerkte areaal beperkt tot 34%.

Bovendien is op de grafiek duidelijk te zien dat de inkrimping van het areaal een recent verschijnsel is, dat zijn oorsprong vindt in het matingsbeleid met het doel de vezelmarkt terug te saneren. Tot en met de oogst 2007 had de uitdunning van het vlassersbestand geen invloed op het verwerkte grondstoffenpakket, en was er voor sommige oogstjaren zelfs sprake van een verruiming.

De laatste jaren wordt de productiecapaciteit m.a.w. maar ten dele benut, en vanuit commercieel oogpunt bekeken, lijkt het bovendien ook niet verantwoord om die bezettingsgraad het komende jaar gevoelig te verhogen. Zoals in ons nummer van 7 september jl. al aangegeven, kampt de West-Europese Vezelbereiding vandaag met een structurele overcapaciteit. Alleen als de opnamemogelijkheden van de markt voelbaar groeien, valt een hogere bezettingsgraad te overwegen, maar dan zal de vlasteelt ook zijn concurrentiepositie tegenover andere gewassen moeten kunnen behouden en zelfs verbeteren.

Bij onze vorige enquête (oogst 2010) registreerden wij het kleinste verwerkte areaal in 42 jaar onderzoek. Dat nieuw laagterecord was wel voor een deel het gevolg van het feit, dat enkele bedrijven dat jaar niet aan het onderzoek deelnamen. Met onze jongste rondvraag wordt de tendens opnieuw lichtjes omgebogen. **De 46 vlassers die aan deze editie deelnamen hebben van de oogst 2011 samen 11.624 ha strovlas verwerkt.** Vergeleken met vorig jaar, betekent dat een toename met 138 ha.

Bovenop het voornoemde areaal afkomstig van eigen uitzaaï en/of aankoop, werden van de oogst 2011 ook nog 457 ha in loon verwerkt voor landbouwers. Het areaal dat 'à façon' wordt verwerkt kende sinds het dieptepunt van de oogst 2009 (103 ha) twee jaar naeën een aangroei. Gezien de beperkte aanvoer aan strovlas van de eigen oogst 2011, was er het afgelopen jaar natuurlijk ook meer ruimte om aan loonverwerking te doen. Van het strovlas dat op die manier werd verwerkt was 65% afkomstig van de Belgische oogst.

Geografische oorsprong

Als wij het verwerkte areaal gaan opsplitsen qua land van herkomst, dan zien wij dat de relatief belangrijkste schommelingen van jaar tot jaar meestal te zien waren bij het binnenlands strovlas. De laatste jaren echter is het verschil vaak het grootst bij het strovlas dat uit Frankrijk wordt aangevoerd.

Verwerkt areaal Superficie travaillée

oogst	aantal bedrijven	verwerkt areaal (ha)
récolte	nombre de teillages	hectares travaillés
2002	66	18.975
2003	66	21.591
2004	66	22.919
2005	64	21.678
2006	58	18.692
2007	57	17.046
2008	54	13.981
2009	49	11.966
2010	46	11.486
2011	46	11.624

Van alle hectaren van de oogst 2011 die door de 46 werden verwerkt (exclusief loonverwerking) waren er 8.863 ha afkomstig van de teelt in eigen land. Vergeleken met het jaar voordien, is dat een lichte toename van 3,5%.

Een relatief evenwaardige verruiming valt te noteren bij het Nederlands strovlas. De continue terugval van de laatste jaren werd voor de oogst 2011 gestopt, en het bij onze noorderburen gecontracteerde areaal kende opnieuw een lichte uitbreiding tot 475 ha.

Alleen bij het Frans strovlas werd de neerwaartse lijn verder doorgetrokken. Van de oogst 2011 werden nog slechts 2.286 ha in ons land verwerkt, wat een daling inhoudt van ruim 7%. Het pakket Frans strovlas staat daarmee op een nieuw absoluut dieptepunt.

Door deze recente ontwikkelingen is het aandeel van het inlands strovlas in het totale verwerkte areaal opnieuw opgelopen tot 76,2%. Voor het Nederlands strovlas is er sprake van een status-quo op 4,1%, terwijl het aandeel van Frans strovlas terugvalt op 19,7%.

Raming oogst 2012

Ieder jaar peilen wij ook naar de verwachtingen van de vlassers voor de lopende campagne. Achteraf blijkt dat de realiteit doorgaans lager uitvalt dan de prognose. Voor de oogst 2011 was dat voor het eerst sinds jaren niet het geval. De pronostiek maakte gewag van een areaal van 11.087 ha, terwijl het er uiteindelijk 537 ha meer werden.

Voor deze nieuwe oogst bedraagt de prognose 11.595 ha, een status-quo dus tegenover de afgelopen campagne. De lichte terugval bij het inlands strovlas zou gecompenseerd worden door een grotere aanvoer uit Nederland. Het pakket Frans strovlas zou zich handhaven op het peil van de oogst 2011.

1.2. Bevoorradingwijze

Opmerking vooraf: de bedrijven die zich volledig of gedeeltelijk in Frankrijk bevoorraden en daarvoor zelf het teeltinitiatief nemen, hebben wij zoals vorig jaar opnieuw ondergebracht in de categorie 'Aankoop en uitzaai', ook al kunnen in Frankrijk sinds ettelijke jaren geen officiële teeltcontracten meer worden afgesloten.

Als we terugblikken in het verleden, dan zien we dat de Belgische vlassers de voorbije decennia, voor hun grondstofbevoorrading, steeds een uitgesproken voorkeur hebben getoond voor de combinatie van aankoop en uitzaai (teeltcontracten). Sinds de oogst 2001, toen vlas werd opgenomen in de steunregeling voor akkerbouwgewassen, won de gecombineerde formule nóg meer aan populariteit, vooral bij vlassers die zich voordien hadden beperkt tot het afsluiten van teeltcontracten. Het combineren van aankoop en uitzaai had het meeste voorstanders met de oogst 2007, toen deze manier van bevoorrading 79% van de vlassers kon bekoren. Sindsdien was er echter een jaarlijkse terugval, tot 65% voor de oogst 2010.

Strovlasbevoorrading Approvisionnement lins en paille

oogst - récolte	2010		2011	
	aantal nombre	%	aantal nombre	%
aankoop/achat	5	11	3	7
uitzaai/semis	10	22	8	17
aankoop+uitzaai	30	65	34	74
achat+semis loonw./à façon	1	2	1	2
	46		46	

Uit de laatste enquête van deze zomer blijkt echter dat de combinatie uitzaai/aankoop het afgelopen jaar terug in de lift zat. Zo zijn er nu terug 34 bedrijven die zich op die manier bevoorraden, tegenover 30 vorig jaar (of terug 74% tegenover 65% in 2010). Zoals het overzicht aangeeft, gebeurde deze evolutie ten koste van zowel de formule 'Aankoop' als de formule 'Uitzaai', die beide twee aanhangers verloren. Zo is een einde gekomen aan de heropleving van de bevoorradingwijze 'Uitzaai' die vorig jaar met een aandeel van 22% nochtans verdubbeld was tegenover het dieptepunt in 2007. Nu is het aandeel teruggevallen naar 17% en zijn er dus maar 8 bedrijven meer die uitsluitend gebruik maken van teeltcontracten. Ook de formule 'Aankoop' kreeg een flinke tik: nog amper 3 bedrijven bevoorraden zich alleen door middel van aankoop/verkoopcontracten, wat slechts 7% vertegenwoordigt van alle vlasbedrijven.

De voornoemde verschuivingen zijn nauwelijks beïnvloed door de wisseling in de bedrijven die aan het onderzoek deelnamen.

Na een sterke terugval tijdens het voorbije decennium, bleef er de laatste twee jaar nog slechts één vlasbedrijf over dat uitsluitend loonwerk verrichtte. Ook voor de oogst 2011 was dit het enige bedrijf in deze categorie.

1.3. Productiewijze

In de toegepaste productiewijze of rootmethode vallen het jongste decennium geen grote veranderingen meer waar te nemen. De grote verschuivingen op dat vlak voltrokken zich in de loop van de eerste drie decennia van ons onderzoek.

De sector in een notendop

- 46 bedrijven (s.q.) verwerkten 11.595 ha (+ 1%) van de oogst 2011.
- Oorsprong strovlas: België 76% / Frankrijk 20% / Nederland 4%.
- Areaal Frans strovlas zakt naar nieuw dieptepunt: 2.286 ha.
- Formule 'Aankoop en uitzaai' (74%) herstelt zich van terugval in 2011.
- Bijna 1/4 bedrijven verwerkte tussen 200 en 300 ha.
- Aantal (dubbele) plukmachines en opropers knoopt opnieuw aan met groei; aantal keeders stabiliseert.
- 37 bedrijven (van de 46 deelnemers) beschikken samen over 42 zwingelinstallaties.

Productiewijze Méthode de production

	aantal bedrijven nombre de teillages			
	08	09	10	11
oogst - récolte	08	09	10	11
100% waterroot (WR) roui-eau (RE)	1	1	0	0
100% dauwroot (DR) roui-terre (RT)	52	47	46	46
WR+DR / RE+RT	1	1	0	0
	54	49	46	46

Sinds de eeuwwisseling was er nog slechts één bedrijf dat uitsluitend waterrootvlas produceerde. Maar dit bedrijf heeft nu twee jaar op rij niet meer deelgenomen aan ons onderzoek. Er is ook geen vlasser meer te vinden die nog gedeeltelijk groen geoogst strovlas verwerkt. Ook de categorie 'Gemengde bedrijven' bleef dus, net als vorig jaar, onbezet.

Alle 46 vlassers die aan de enquête deelnamen, vallen m.a.w. onder de hoofdcategorie 'Dauwrootbedrijven'. Dat is hetzelfde aantal zoals vorig jaar en zodoende is er wat de productiewijze betreft, een status-quo over de hele lijn.

1.4. Productiegrootte

Naast de bovenstaande categorieën hebben we de 46 bedrijven die onze vragenlijst beantwoordden, ondergebracht in klassen op basis van hun verwerkt areaal (excl. loonverwerking). De evolutie die zich de voorbije decennia op dat vlak heeft afgetekend, werd uiteraard beïnvloed door de reeds genoemde algemene schaalvergroting die zich binnen de sector heeft voltrokken. Tot in 1997 vormde de laagste categorie (tot

Verwerkt areaal Superficie travaillée

	oogst - récolte			
	08	09	10	11
verwerkte ha ha travaillés				
0 - 49	11	10	8	8
50 - 99	5	4	4	3
100 - 199	9	8	8	9
200 - 299	12	11	10	11
300 - 399	6	6	7	6
400 - 499	4	6	5	3
500 en/et +	7	4	4	6
	54	49	46	46

Profil du Teillage de Lin belge

- 46 teillages (s.q.) travaillaient 11.595 ha (+ 1%) de la récolte 2011.
- Origine lins en paille: Belgique 76% / France 20% / Pays-Bas 4%.
- Surface lins français tombe à nouveau point le plus bas: 2.286 ha.
- Formule combinée 'Achat et semis' (74%) se redresse de son recul en 2011.
- Presque 1/4 des teillages travaillent entre 200 et 300 ha par an.
- Nombre d'arracheuses (doubles) et de presses enrouleuses renoue avec la croissance; stabilisation pour les retourneuses.
- 42 lignes de teillage sont installées dans 37 teillages (des 46 usines sondées).

50 ha) nog de grootste groep, maar rond de eeuwwisseling was het al de klasse tussen 100 en 200 ha die de hoogste bezetting kende. En met de boost van de internationale (vooral Chinese) vraag naar vlasvezels tijdens de beginjaren van de nieuwe eeuw was het zelfs de hoogste categorie boven 500 ha die het grootste aantal bedrijven huisvestte. Behalve de schaalvergroting, spelen dus ook de conjuncturele situatie en omstandigheden tijdens teelt en oogst een bepalende rol. Zo bleef ook het matingsbeleid dat nu al meerdere jaren wordt gevoerd, niet zonder gevolgen: **sinds 2008 vinden wij het grootste aantal vlasbedrijven steeds terug in de middelste categorie, met een verwerkt areaal tussen 200 en 300 ha.**

De resultaten die wij deze zomer verzamelden, tonen een nagenoeg ongewijzigde situatie. **Elf van de 46 vlassers, bijna één op vier dus, hoorden thuis in de voornoemde categorie.** Er zijn anders geen noemenswaardige verschuivingen te melden, buiten het feit dat er twee bedrijven meer zijn in de hoogste klasse (500 ha en meer) ten koste van de op één na grootste klasse (400 à 499 ha). In de komende jaren zullen we zien of dit een losstaand gebeuren is, of het begin van een nieuwe tendens.

2. Bedrijfsuitrusting

Wij sluiten dit eerste deel van onze sectoranalyse af met de resultaten van de inventarisatie van de bedrijfsuitrusting, met name de oogst- en bewerkingsmachines, alsook het materieel dat gebruikt wordt voor het transport en de verhandeling van het strovlas en de

hoofd- en nevenproducten van de vezelbereiding.

De inkrimping van het te oogsten areaal leidde de laatste jaren logischerwijze tot een afbouw van het hiervoor bestemde machinepark. Toch heeft deze dalende trend het afgelopen jaar bij verschillende machines plaats moeten maken voor een status-quo en zelfs een lichte stijging.

Dit is bijvoorbeeld het geval bij de plukmachines. Vorig jaar was er al een status-quo, maar **dit jaar zijn er weer meer slijtmachines in gebruik, vooral dubbele.**

Bij de keerders kennen we dit jaar een status-quo, na de aanzienlijke daling van de laatste jaren. Opmerkelijk is dat de jaarlijkse terugval zich alleen bij de enkele machines voordeed, en dat precies in die categorie nu zelfs een lichte stijging valt waar te nemen. Maar de voorzichtige groei van de dubbele keerders sinds 2009 heeft nu plaatsgemaakt voor een lichte daling.

De enkele vlaskeerder is weer één van de meest verspreide machines in de sector. Van de 46 bedrijven die aan het onderzoek deelnamen, telden we er slechts vier, die niet over een dergelijke machine beschikten.

Qua populariteit deelt de enkele keerder de tweede plaats met de landbouwtractor. Alleen de rondebalenpers doet nog beter en ontbreekt slechts op drie van de 46 bedrijven. Zowel de landbouwtractor als de rondebalenpers kenden trouwens ook een lichte stijging. Dus ook hier is de dalende trend van de laatste jaren doorbroken.

Inventarisatie bedrijfsuitrusting

Inventaire matériel de récolte et de transformation

	aangevers - déclarants				machines				
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	
vlasplukmachines					125	105	105	111	arracheuses
- enkele	18	14	13	14	31	23	24	25	- simples
- dubbele	46	41	39	39	94	82	81	86	- doubles
keerders					290	268	260	260	retourneuses
- enkele	50	44	41	42	263	239	228	231	- simples
- dubbele	11	13	14	14	27	29	32	29	- doubles
ecapsuleuses	14	13	11	11	26	24	18	18	écapsuleuses
schudders	44	40	37	37	70	64	58	58	souleveuses d'andain
strovlaspersen					398	370	359	364	presses ramasseuses
- ronde balen	50	45	42	43	397	366	359	363	- balles rondes
- rechthoekige balen	1	1	0	1	1	4	0	1	- balles rectangulaires
vrachtwagens	27	25	25	25	43	35	37	35	camions
landboustractoren	46	44	42	42	134	135	131	135	tracteurs
balenladers/verreikers	48	39	38	40	84	68	70	71	chargeurs de balles
repelmach. (groen vlas)	18	13	10	9	22	18	12	10	égrenieuses (lin vert)
heftrucks	40	39	38	38	76	83	79	83	élévateurs
ontrolapparaten	43	39	38	37	51	47	45	42	dérôleurs
zingelturbines	44	40	37	37	50	46	42	42	teilleuses
oprollers gezw. vlas	29	28	26	27	33	32	30	31	enrouleurs lin teillé
pers gezwing. vlas	43	38	37	38	48	47	45	46	presses lin teillé
snijmachines gezw. vlas	30	27	28	23	42	38	39	32	coupeuses lin teillé
kloddenpersen	44	41	38	38	51	49	45	45	presses d'étoupes
kloddenmachines	6	6	7	8	8	11	9	10	machines d'étoupes
zaadreiniging	28	28	28	26	29	28	29	26	trieurs de graines
lemenreiniging	12	12	14	11	12	12	14	11	nettoyage d'anas

Bij de **schudders** en de **ecapsuleuses**, waarvan het aantal de laatste jaren alleen in dalende lijn evolueerde, zien we nu een status-quo tegenover de vorige enquête.

De verschuivingen bij het materieel voor het (interne) transport en de verhandeling van het strovlas en de producten van de vezelbereiding zijn, de balenladers buiten beschouwing gelaten, precies het tegenovergestelde als die van vorig jaar. Er zijn weer enkele **vrachtwagens** minder, en het aantal **tractoren** en **heftrucks** groeide in beide gevallen met vier stuks aan. Voor deze machines is er de laatste jaren m.a.w. sprake van een jobbeweging. Alleen bij de **balenladers** zien we dit

effect niet, maar de sterke terugval in 2009 en 2010 maakte hier de laatste twee jaar plaats voor een lichte stijging.

Het aantal zwingelmachines blijft ongewijzigd. Van de 46 bedrijven die aan het onderzoek deelnamen, zijn er nog steeds 37 die minstens over één zwingellijn beschikken. In alle bedrijven samen waren dit jaar opnieuw 42 installaties operationeel.

De evolutie bij de **ontrolapparaten** en de **oprollers voor gezwingeld vlas** is eveneens beïnvloed door de wisseling in het bevraagde vlassersbestand. Bij de bedrijven die aan beide enquêtes van dit en vorig jaar deelnamen, merken we dat er nagenoeg geen verschil is in de resultaten. Hetzelfde kan gezegd worden van

de overige 'randapparatuur', zoals persen voor gezwingeld vlas, kloddenpersen en kloddenmachines; het aantal snijmachines voor gezwingeld vlas, daarentegen, liet dit jaar een aanzienlijke daling optekenen.

Bij de installaties voor **lemenreiniging**, tenslotte, werd de aangroei van vorig jaar volledig ongedaan gemaakt.

<< >>

In een volgend nummer brengen wij de laatste twee delen van onze sectoranalyse: de tewerkstelling en de bedrijfsinvesteringen.

De vlasmarkt

Een vierde Frans vlas ligt nog buiten

Op een wellicht schaarse uitzondering na, is in eigen land al het vlas in veiligheid gebracht. Begin vorige week konden de laatste nog op het veld gespreide partijen worden opgehaald. In Neder-

land hadden de meeste vlastelers al rond 10 september het oogstseizoen afgesloten.

Vanaf nu zijn alle ogen dus gericht op Frankrijk. Naast het feit dat ook bij onze zuiderburen de oogstwerkzaamheden later startten en meer problemen

opleverden dan normaal, had men er in veel streken de laatste weken te kampen met een zelden geziene afwezigheid van neerslag. Het gebrek aan vocht, in combinatie met het relatief dikke zwad, maakte dat het rottingsproces niet of nauwelijks vorderde. Ondertussen is er

een weersverandering, gepaard gaande met de nodige neerslag, ingetreden. Wij voorzien dan ook dat van de eerstvolgende periode droog weer gebruik zal worden gemaakt om het resterende deel van het areaal binnen te halen.

Op basis van de informatie waarover wij vandaag beschikken, gaan wij ervan uit dat nog ca. 25% van het Franse areaal dient opgeraapt. Vooral in de departementen Eure en Calvados ligt nog een aanzienlijk percentage van het vlas op het veld. In hét vlasdepartement Seine-Maritime, daarentegen, zou naar schatting ca. 85% van het vlas zijn opgeraapt.

Zoals eerder al aangegeven, zijn het in veel gevallen de Franse landbouwers zelf die, in nauw overleg met het verwerkende bedrijf, de laatste fase van het oogstwerk voor hun rekening nemen. Dit maakt de situatie uiteraard beter beheersbaar. De omstandigheden waarin eind september vlas wordt opgeraapt zijn immers niet meer dezelfde als enkele weken terug.

Gezwingeld vlas

Nu het oogstseizoen in de meeste gevallen is afgesloten, komt stilaan ook de productie terug op gang. Veel bedrijven dienen daarvoor onmiddellijk terug te vallen op partijen van de nieuwe oogst, vermits door de gebeurtenissen met de oogst 2011, de overdracht aan strovlas veelal (zo goed als) onbestaande is.

Hoe de commercialisering, en de prijsvorming in het bijzonder, zal evolueren, kan niemand voorspellen. Veel zal echter afhangen van de houding van de West-Europese vezelproducenten zelf. Als zij de discipline opbrengen om de productie te matigen en de voorraden te beheersen, ziet de uitgangspositie voor dit verkoopseizoen 2012/2013 er nog niet zo slecht uit.

Foto Kris Dewaele—2010

Ook al kreeg de vezelproducent het afgelopen halfjaar misschien een andere indruk, toch is volgens verschillende waarnemers de eindvraag naar vlasvezels nauwelijks verminderd. Akkoord, de West-Europese vlassers hebben de voorbije campagne slechts ca. 70.000 ton lange vezel verkocht, maar bovenop die afzet was er de afbouw van de voorraden bij de Handel en de verwerkende industrie. Ook de stocks die destijds uit speculatieve overwegingen werden aangelegd, zijn stilaan aan het verdwijnen. Alles laat dan ook voorzien dat de kopers niet lang van de markt weg kunnen blijven.

Er is trouwens ook geen reden om te zwichten voor de prijsdruk, alleszins niet voor homogeen en fijn vlas uit voorraad. Het zijn immers precies die twee eigenschappen, waar veel partijen van deze oogst 2012 niet echt in uitmunten. Ideaal ware te komen tot een stabielere prijsvorming op een niveau dat voor iedereen voldoende marge toelaat. Stabielere prijzen zijn immers een betere basis voor de verdere ontwikkeling van de markt (ook in technische toepassingen), maar ook om er-

voor te zorgen dat de landbouwer zijn interesse voor de vlasteelt niet verliest.

Klodden

Door de matige aanvoer aan korte vezel de laatste jaren zijn er nergens in de bedrijfskolom aanzienlijke voorraden aanwezig. De groeiende interesse van zowel de spinnerij als de menggarenindustrie is in dit vroege stadium dan ook niet zo verwonderlijk. In het licht van de verwachte aanvoer van de nieuwe oogst zetten de kopers echter wel druk op de prijzen.

Alleen de papierindustrie neemt voor het ogenblik veeleer een afwachtende houding aan. De relatief hoge aankoopsprijzen tijdens de vorige campagne zijn daar zeker niet vreemd aan. Bovendien verwacht deze sector dat er de komende maanden een voldoende aanvoer zal zijn in het beoogde kwaliteitsgamma.

Le marché du lin

Un quart du lin français se trouve encore dehors

Sans doute à une rare exception près, en Belgique, tous les lins sont mis à l'abri. Les derniers lins qui étaient encore sur terre ont été ramassés au début de la

semaine précédente. Aux Pays-Bas, la majorité des linculteurs avaient déjà clôturé la saison de récolte vers le 10 septembre.

Dorénavant, c'est donc la situation en France qui mérite toute notre attention. Outre le fait que, en France aussi, les

travaux de récolte avaient commencé plus tard et ont donné souvent plus de problèmes que d'habitude, beaucoup de zones linières ont souffert ces dernières semaines d'une absence plutôt exceptionnelle de pluie. Ce manque d'eau, conjugué à l'épaisseur de l'andain, ex-

plique pourquoi le processus de rouissage n'avait à peine avancé. Récemment, un changement de temps, accompagné des averses indispensables, s'est installé. Tout laisse augurer donc qu'il sera profité de la première période de temps sec pour rentrer le solde des hectares.

Les informations dont nous disposons à ce jour nous portent à croire qu'environ 25% de la surface linière dans l'Hexagone doit encore être ramassée. Dans les départements de l'Eure et du Calvados, en particulier, un pourcentage relativement important des lins se trouve encore sur terre. Par contre, en Seine-Maritime, le département de lin par excellence, quelque 85% du lin serait engrangé.

Comme nous l'avons déjà indiqué avant, en général, ce sont les agriculteurs qui, en étroite concertation avec l'usine de teillage, se chargent de la dernière phase des activités de récolte. Cela rend la situation mieux maîtrisable, car il est évident que les conditions pour ramasser du lin à cette date avancée ne sont plus les mêmes qu'au mois d'août ou début septembre.

Lins teillés

Maintenant que, dans la plupart des cas, la saison de récolte est terminée, nous assistons à un début prudent de la production. Beaucoup d'entreprises de teillage doivent entamer immédiatement la

transformation de la nouvelle récolte, étant donné que, suite aux événements de 2011, le rapport de lins en paille est souvent (quasi) inexistant.

En ce moment, personne ne peut prédire comment la commercialisation, et le niveau de prix en particulier, va évoluer dans les mois à venir. Beaucoup dépendra de l'attitude des producteurs de filasses ouest-européens eux-mêmes. Si ces derniers font preuve de discipline pour modérer la production et gérer les stocks, les conditions dans lesquelles nous avons entamé cette nouvelle campagne 2012/2013 ne semblent pas trop négatives.

Même si, au cours de ce dernier semestre, le teilleur a peut-être eu parfois l'impression contraire, selon plusieurs observateurs, la demande finale de fibres de lin n'a guère diminué. Pendant la campagne écoulée, le Teillage ouest-européen n'a vendu qu'env. 70.000 tonnes de lins teillés, certes, mais au-delà de ce chiffre d'affaires nous avons assisté à un déstockage au niveau du Négoce et de l'industrie retravaillante. Les stocks qui, à l'époque, avaient été constitués pour des raisons spéculatives, sont également en train de se dessécher. Tout laisse augurer donc que les acheteurs ne pourront pas longtemps rester absents du marché.

Il n'y a d'ailleurs aucune raison non plus pour céder à la pression sur les prix, certainement pas pour les lins en stock qui disposent d'une bonne homogénéité

et finesse, car il s'agit là de deux caractéristiques, dans lesquelles beaucoup de lots de la récolte 2012 ne vont pas exceller. L'idéal serait d'arriver à des prix plus stables se situant à un niveau qui laisse suffisamment de marge pour tous les maillons de la chaîne. Une plus grande stabilité de prix est généralement considérée comme une meilleure base pour le développement poursuivi des débouchés (y compris ceux dans le domaine technique), mais aussi pour éviter que l'agriculteur perde son intérêt pour la culture du lin.

Etoupes

Suite à l'apport modeste en fibres courtes des dernières récoltes, aucun stade de la filière ne détient actuellement des stocks importants. A ce stade précoce, l'intérêt croissant tant de la filature que du secteur du cotonisé n'apparaît donc guère étonnant. Cela n'empêche que les perspectives d'apport de la nouvelle récolte incitent les acheteurs à peser davantage sur les prix.

Pour ce qui concerne la papeterie, celle-ci fait actuellement plutôt preuve d'attentisme. Les prix relativement élevés de la campagne précédente n'y sont certainement pas étrangers. Par ailleurs, ce secteur estime que, dans les mois à venir, il y aura suffisamment d'apport dans la gamme de qualité dans laquelle il a l'habitude de puiser.

Het eerste internationaal congres van de CELC

Over iets minder dan een maand organiseert de Europese Confederatie voor Vlas en Hennep (CELC) haar jaarlijks congres in Brussel, hoofdstad van Europa. Het is het eerste 'internationaal' congres, en in dit opzicht krijgt deze 63ste ontmoeting van de verschillende actoren die actief zijn in de vlas- en hennepsector een speciaal tintje. Om te weten wat deze 'internationalisering' precies inhoudt, en om iets meer te vernemen over het congresprogramma, de deelnemers, enz. hadden wij een kort gesprek met Marie-Emmanuelle BELZUNG, secretaris-generaal van de CELC en directeur

van de internationale promotie CELC Masters of Lin.

VLASBERICHTEN (VB): *De CELC organiseert dit jaar haar 1ste Internationaal Congres in Brussel van 18 tot 20 oktober. Wat verstaat u onder "internationaal"?*

ME BELZUNG (MEB): In totaal, met de partners en het organisatie-team inbegrepen, zullen we met 250 personen zijn, afkomstig uit 8 Europese landen en 4 landen buiten de EU.

De Chinese organisatie CBLFTA heeft een dertigtal vertegenwoordigers afgevaardigd, waar we ook nog de Chinese agenten van de Europese zwingelbedrij-

ven en handelaars moeten aan toevoegen. Ook Japan zal sterk vertegenwoordigd zijn met 25 deelnemers, vooral wevers en distributeurs.

Voor het eerst zullen ook de bestuurders van het Indische textielbedrijf Aditya Birla aanwezig zijn.

En tenslotte zal ook Zuid-Afrika vertegenwoordigd zijn!

VB: Kunt u ons het verloop van deze première uiteenzetten?

MEB: Het Congres is opgedeeld in drie grote luiken, gespreid over drie dagen.

Op donderdag 18 oktober beginnen we met een gedachtewisseling binnen de Europese filière, waar we dieper zullen ingaan op de bekommernissen van de vlas- en hennepsector.

We hebben het voorrecht dat Yves MADRE, Raadgever van Europees Commissaris voor Landbouw Dacian Cioloş, gedurende twee uur zal deelnemen aan onze activiteiten. Dit vormt de uitgelezen kans om het debat te openen rond het nieuwe GLB en van gedachten te wisselen tijdens de vergadering van de sectie Teelt/Vezelbereiding, en daarna in de sectie Handel.

Het Internationaal Congres zal officieel geopend worden tijdens de walking dinner vanaf 18u30, waar we ook onze Chinese, Japanse, Indische en Zuid-Afrikaanse partners zullen verwelkomen.

Vrijdag wordt een première met als leidraad het vlas als culturele drager, en de promotie als business-dragers!

We hebben een heel ritmisch verloop bedacht met meerdere korte toespraken die ruimte laten voor contacten tussen de congressisten, en met pauzes voor 'networking'. We zijn er ons van bewust dat deze momenten belangrijk zijn...

EUROPEAN FLAX, het nieuwe gemeenschappelijke merk voor promotie van het vlas op alle afzetmarkten, zal bij deze gelegenheid officieel gelanceerd worden, in aanwezigheid van de Voorzitter van Euratex.

Tenslotte zal de dag afgesloten worden met een galadiner in een buitengewoon, en zelfs voor veel Brusselaars niet vertrouwd kader...

VB: En wat gebeurt er op zaterdag, de laatste dag?

MEB: Die dag staat in het teken van informele contacten, met een onderdompeling in het hart van de Belgische cultuur: geleid bezoek aan een bierbrouwerij, Manneken Pis, de Grote Markt en typische lunch. Het Congres wordt officieel afgesloten om 16u...

VB: Hoe ziet u de taalbarrière?

MEB: Aangezien het Frans de officiële taal is van de CELC, zijn er simultaanvertalingen voorzien in het Engels en het Chinees.

VB: Wie mag zich inschrijven voor het Congres?

MEB: Iedereen die lid is van een vlas- of henneporganisatie die aangesloten is bij de CELC. Er kan ook rechtstreeks bij de CELC worden ingeschreven.

VB: Qua logistiek en persoonlijke identificatie, bent u niet bang dat de congresgangers zich niet zullen identificeren?

MEB: Wij hebben ons daar zo goed mogelijk op voorbereid.

Elke deelnemer aan het congres zal geïdentificeerd worden met een badge, waarop niet alleen zijn persoonlijke naam en de naam van het bedrijf, maar ook zijn beroep en nationaliteit zullen vermeld worden.

Voor de eerste keer maken wij ook een fotoboek van de congressisten, die bij de registratie samen met de documentatie zal worden overhandigd. Deze tas bevat verder ook de congressids met de toespraken, overzichten,... en veel 'goodies' (vlasproducten afkomstig van over heel Europa). In de lijn van het promotieprogramma dat mede gefinancierd wordt door Europa, bieden wij een beperkte editie aan van The Linen Book.

Bovendien zal het Congres plaatsvinden in een speciaal voorbehouden omgeving, en enkel wie een badge heeft, zal toegang krijgen tot de conferentiezaal, alsook tot de lokalen waar de pauzes zullen gehouden worden, en tot de maaltijden.

De CELC heeft daartoe de medewerking ingeroepen van een toegewijd extern team (logistiek, hostessen, ...).

Ik maak van de gelegenheid gebruik om de ingeschrevenen eraan te herinneren dat er nog foto's ontbreken!!!

VB: Ondanks de uiterste inschrijvingsdatum, is er nog tijd om zich in te schrijven?

MEB: Jazeker!

Voor het congres zelf is er nog steeds gelegenheid om in te schrijven. Wij werken met twee tarieven, naargelang de deelnemer Europeaan is (990 euro per persoon en 250 euro voor de partner) of agent van een Europees bedrijf (770 euro).

Ik benadruk dat de inschrijvingskosten maar net de organisatiekosten dekken... Het is wel iets moeilijker om nog een hotelkamer te reserveren tegen voordeeltarief. Maar niets is onmogelijk, en we zullen de aanvragen geval tot geval bekijken!

VB: We herinneren ons allemaal nog goed de woorden van CELC-voorzitter Frederic Douchy tijdens het Congres van Como (2008), waarin hij blijk gaf van een 'Grote Ambitie', en vooral ook de uitspraken tijdens het Congres van Parijs (2011): 'De CELC in de kern van een voorzichtige mondialisering'... De weddenschap lijkt te zijn aangegaan!

Meer informatie over het congres en inschrijvingsdossier bij France Courtier:

france.courtier@mastersoflinen.com

La CELC organise son premier congrès international

Dans trois semaines environ, la Confédération Européenne du Lin et du Chanvre (CELC) organise son congrès annuel à Bruxelles, capitale belge et européenne. Cette 63ème rencontre des opérateurs actifs dans les secteurs du lin et du chanvre est particulière, dans ce sens qu'il s'agit du premier congrès 'international'. Pour savoir ce que couvre ce titre, et pour avoir plus d'information sur le programme, les participants, etc. nous avons eu un bref entretien avec **Marie-Emmanuelle BELZUNG**, Secrétaire Général de la CELC et Directeur de la promotion internationale CELC Masters of Linen.

VLASBERICHTEN (VB): *La CELC organise son 1er Congrès International à Bruxelles du 18 au 20 octobre, qu'entendez-vous par 'International'?*

ME BELZUNG (MEB): Au total, avec les épouses et époux, et l'équipe organisatrice, nous serons près de 250 personnes, ce qui correspond à 8 pays d'Europe et 4 pays extra-communautaires.

L'association chinoise CBLFTA a fédéré une trentaine de représentants auxquels il convient d'ajouter les agents chinois des teillages et des commerçants européens. Le Japon sera également très bien représenté avec 25 personnes, essentiellement des tisseurs et des distributeurs.

Pour la première fois, les dirigeants de la Société textile indienne Aditya Birla seront également présents.

Enfin, l'Afrique du Sud sera représentée!

VB: *Pouvez-vous nous expliquer le déroulé de cette première?*

MEB: Le Congrès est divisé en trois temps forts, sur trois journées.

Le jeudi 18 octobre correspondant aux échanges intra-filière européenne où l'ensemble des préoccupations linières et chanvrières seront abordées.

Nous aurons la chance d'accueillir durant deux heures Yves MADRE, Conseiller auprès de Dacian Cioloș, Commissaire européen à l'Agriculture. L'occasion d'ouvrir le débat sur la nouvelle PAC et d'échanger durant la réunion de

Section Culture/Teillage, puis Commerce (ex Négoco).

Le Congrès International sera officiellement ouvert lors du cocktail dînatoire dès 18H30 où nous accueillerons nos partenaires chinois, japonais, indiens et sud-africains.

La journée du vendredi sera une première avec comme fil conducteur le lin vecteur culturel, et la promotion, vecteur de business!

Nous avons imaginé un déroulé très rythmé avec de nombreuses interventions courtes qui laissent la place à l'échange entre les congressistes avec des pauses 'networking'. Nous sommes conscients que ces temps sont importants ...

EUROPEAN FLAX, la nouvelle marque collective de promotion du lin tous débouchés sera officiellement lancé à cette occasion, en présence du Président d'Euratex.

Enfin, nous clôturerons la journée par un dîner de gala dans un lieu exceptionnel et confidentiel, même des Bruxellois ...

VB: *Et la dernière journée du samedi?*

MEB: Elle sera dédiée aux échanges informels, avec une immersion au coeur de la culture belge: visite commentée d'une brasserie de bière, Manneken Pis, Grand Place et déjeuner typique. Le Congrès s'arrêtera officiellement à 16 heures ...

VB: *Comment voyez-vous la barrière de la langue?*

MEB: Des traductions simultanées sont prévues en anglais et en chinois, le français étant la langue officielle de la CELC.

VB: *Qui peut s'inscrire au Congrès?*

MEB: Tous les adhérents à une association linière ou chanvrière membre de la CELC ou en direct auprès de la CELC.

VB: *En terme de logistique et d'identification des personnes, n'avez-vous pas peur que les congressistes ne s'identifient pas?*

MEB: Nous avons essayé d'anticiper.

Chaque congressiste sera identifié par un badge nominatif précisant non seulement son nom et le nom de la société, mais également le métier et le pays.

Pour la première fois, nous réalisons également un trombinoscope qui sera remis lors de l'enregistrement avec le sac du congressiste. Il comprendra le guide du congressiste avec les interventions, bilans, ... et de nombreux goodies (issus de toute l'Europe linière). En écho au programme de promotion co-financé par l'Europe, nous offrirons une édition limitée du The Linen Book.

De plus, le Congrès se déroulera dans un lieu ad hoc et seules les personnes munies de leurs badges pourront accéder à la salle de conférence ainsi qu'aux lieux de pauses et aux repas.

Face à un tel enjeu, la CELC s'est adjoint les services d'une équipe extérieure dédiée (logistique, hôtesse, ...).

J'en profite pour rappeler aux inscrits qu'il nous manque encore des photos!!!

VB: *Malgré la date limite d'inscription, est-il encore temps de s'inscrire?*

MEB: Oui!

Pour le Congrès, il est toujours temps et nous avons étudié deux tarifs selon que le congressiste soit européen (990 euros/personne et 250 euros pour l'épouse) ou Agent d'une entreprise européenne (770 euros).

Je précise que les frais d'inscription couvrent tout juste les frais d'organisation...

Pour bénéficier d'une chambre d'hôtel au tarif privilégié, c'est plus difficile, mais pas impossible, nous étudierons les demandes au cas par cas!

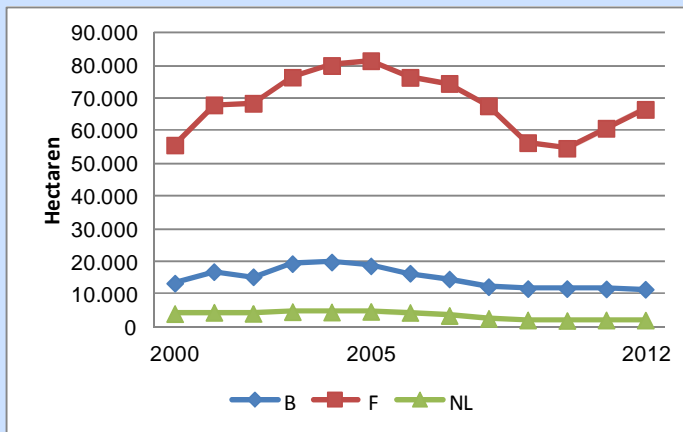
VB: *Nous avons tous en mémoire les premiers mots du Président de la CELC Frederic DOUCHY, qui lors du Congrès de Côme (2008) augurait d'une 'Haute Ambition', et surtout ceux du Congrès de Paris (2011): 'La CELC au coeur d'une mondialisation apaisée'...*

Le pari semble être tenu!

Congrès CELC: plus d'informations, dossier d'inscription auprès de France Courtier

france.courtier@mastersoflinen.com

Evolutie areaal vezelvlas Evolution surfaces de lin à fibres

(HA)	B	F	NL
2000	13.320	55.680	4.016
	16.860	67.961	4.415
	15.315	68.476	4.062
	19.306	76.439	4.615
	19.823	80.081	4.517
2005	18.670	81.508	4.691
	16.354	76.394	4.366
	14.630	74.554	3.458
	12.230	67.688	2.572
	11.698	56.416	2.086
2010	11.655	54.679	1.900
	11.555	60.828	2.075
2012 (*)	11.446	66.600	2.030

Belgisch vlasareaal stabiliseert

Uit de gegevens van de verzamelaanvraag / oppervlakteaangifte blijkt dat de uitzaai van vezelvlas in ons land zich dit jaar heeft gestabiliseerd op het niveau van 2011. **Er werden 11.446 ha aangegeven, wat slechts 0,9% minder was dan vorig jaar.**

Achter dit status-quo schuilt evenwel een verschuiving tussen het noorden en

het zuiden van ons land. Terwijl in Vlaanderen de uitzaai met 10,4% kromp, viel er in Wallonië een uitbreiding te noteren van 2,7%. Dit heeft uiteraard tot gevolg dat het aandeel van de Waalse percelen steeg tot 74,6%.

De voorlopige cijfers in onze buurlanden wijzen op een areaal van resp.

66.600 ha (+ 9,5%) in Frankrijk en 2.030 ha (- 2,2%) in Nederland.

Het totaalcijfer voor de drie traditionele vlaslanden bedraagt daardoor 80.076 ha, zijnde een stijging met 7,5% tegenover het oogstjaar 2011.

Stabilisation de la surface de lin belge

Il ressort des données de la déclaration de superficie que cette année, en Belgique, les ensemencements de lin à fibres se sont stabilisés au niveau de la récolte 2011. En effet, **les 11.446 ha ne représentent qu'une légère baisse de 0,9% par rapport à l'année précédente.**

Ce statu quo est le résultat d'une diminution en Flandre de l'ordre de 10,4%, compensée par une extension des surfaces de 2,7% en Région wallonne.

Dans nos pays voisins, les chiffres provisoires indiquent des surfaces de resp.

66.600 ha (+ 9,5%) en France et de 2.030 ha (- 2,2%) aux Pays-Bas.

Pour les trois pays producteurs traditionnels en Europe de l'Ouest, le

chiffre consolidé s'élève donc à 80.076 ha, représentant une augmentation de 7,5% par rapport à l'année 2011.

Pour ne pas oublier ...

**Le seul remède contre la peur
n'est pas le courage mais la confiance
en soi et les autres.**

Gilbert Cesbron

